

Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

De MR zal een prijs betalen, maar heeft wellicht een strategie op middellange termijn voor ogen

Pascal Delwit

5/09/14 - 06u00

Pascal Delwit is politicoloog aan de Universit  Libre de Bruxelles. Hij schrijft over het woeste politieke landschap achter Samber en Maas.

De puzzel na 25 mei raakt steeds meer gelegd, maar is nog niet helemaal klaar. Herinner u dat op de avond van 25 mei 2014 twee scenario's voorlagen: overal rechtse regeringen, of op alle niveaus tripartites. Geen van beide scenario's wordt helemaal bewaarheid. Op 26 mei stelt CD&V: overal samen met N-VA. Aan Franstalige kant is een rechtse regering een stuk moeilijker; alleen in Wallonië is er een meerderheid, in Brussel en de Federatie Wallonië-Brussel is die er zonder FDF niet. Benoît Lutgen doet niet mee, en FDF wordt zelfs niet gevraagd.

  photo news.

In de week van 1 juni neemt PS akte van de keuze van CD&V en vormt de partij deelstaatregeringen. MR, dat twee ijzers in het vuur heeft, wordt verrast. Charles Michel, die als nieuwe voorzitter van MR de opdracht had gekregen de partij opnieuw in de deelstaatregeringen te loodsen, ziet zich geconfronteerd met opnieuw vijf jaar in de oppositie op die niveaus. Alleen het federale niveau blijft over. De centrumrechtse coalitie stuit ook op de weigering van cdH, die een ander scenario in gedachten heeft. CdH wil in geen geval samen regeren met N-VA en MR.

De basis is gelegd voor bijzonder gespannen verhoudingen aan Franstalige kant. Die zullen er ook zijn tussen de Franstalige deelniveaus en de federale regering

Voor de Franstalige liberalen blijven nog drie opties over. A: Opnieuw het scenario van overal tripartites lanceren, maar dat wil CD&V niet. B: PS (en misschien sp.a) verleiden tot een onwaarschijnlijke regering met MR-PS-CD&V-N-VA. En C: een rechtse regering vormen, waarin de Franstaligen sterk in de minderheid zijn.

Aangezien de eerste twee scenario's onmogelijk blijken, gaat MR voor het derde. Sommigen stellen een alternatief voor: een spiegelcoalitie (CD&V-N-VA-cdH-PS). De christendemocraten hadden dat wellicht niet verworpen - PS zeker w l - maar de liberalen zouden zo overal in de oppositie belanden.

En dus moesten ze handelen.

Het gevolg is een ongeziene situatie in het Franstalige politieke landschap: geen enkele partij die deel uitmaakt van de deelstaatregeringen komt in de federale regering. Enkel een partij die 25 procent van het Franstalige electoraat vertegenwoordigt behoort tot de federale meerderheid. Nooit eerder was de MR zo geïsoleerd. Zelden was de verhouding tussen twee politieke formaties, cdH en MR, zo gespannen, zo giftig zelfs.

Voor- en nadelen

Vanwaar dan die keuze? Ten eerste om praktische redenen. Gezien de opties van CD&V en cdH was het zonder twijfel de enige mogelijkheid voor MR om toe te treden tot een meerderheid, met alle voordelen van dien: ministerposten, vorming van kabinetten... Bovendien kan MR, alle risico's in acht genomen, aantonen dat ze 'meetelt' en zich kan ontdoen van de PS, wat Didier Reynders in 2007 al eens tevergeefs had geprobeerd. Ten slotte kunnen ze proberen te scoren met hun beleid. Zal haar electoraat volgen? Die vraag blijft open. Eigenlijk weet niemand het.

Uiteraard is er een prijs: een zeker stigma in de Franstalige wereld, de onthulling van een enorme leugen - "Als wij het voor het zeggen hebben, is het zonder de N-VA" -, een zwakke onderhandelingspositie, het isolement.

Anderzijds kun je opperen dat de Franstalige liberalen een strategie op de middellange termijn voor ogen hebben: de politiek in Franstalig België bipolariseren, door de cdH te elimineren. Door zich met andere woorden aan te bieden als logisch alternatief voor de PS om opnieuw aan de macht te komen in de gewesten en gemeenschappen.

De regering is nog niet gevormd, er duiken alsmaar meer gevoeligheden en heikele thema's op, de volgende federale verkiezingen zijn er pas in mei 2019, en dus kan het nog veel kanten uit. Dat neemt niet weg dat de basis is gelegd voor bijzonder gespannen verhoudingen aan Franstalige kant.

Wat meteen ook gespannen verhoudingen aankondigt tussen de Franstalige deelniveaus en de federale regering. Zeker omdat de bocht van CD&V de PS heeft getekend. De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.